

ด่วนที่สุด

ที่ อก ๐๕๐๘/๑๓๓/๓

กระทรวงอุตสาหกรรม
ถนนพระรามที่ ๖ แขวงทุ่งพญาไท
เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร ๑๐๕๐๐

๒๓ มกราคม ๒๕๖๖

เรื่อง แนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้เงินผลประโยชน์พิเศษโครงการเหมืองแร่โปแตชของอาเซียน

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
 ๒. สำเนาประธานบัตรทำเหมืองใต้ดินที่ ๓๑๗๐๘/๑๖๑๑๘
 ๓. สำเนาคำฟ้องคดีต่อศาลปกครองกลาง คดีหมายเลขดำที่ ๒๐๓๓/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๖๕
 ๔. สำเนาหนังสือสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ ที่ กค ๐๘๐๖.๒/๕๕๐๕ ลงวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๕
 ๕. สำเนาบันทกข้อตกลงการจ่ายผลประโยชน์พิเศษเพื่อประโยชน์แก่รัฐเพื่อตอบแทนการออกประธานบัตร ลงวันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๕๘
 ๖. สำเนาหนังสือบริษัท อาเซียนโปแตชชัยภูมิ จำกัด (มหาชน) ที่ อปช. ๐๕๕/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๖๕
 ๗. สำเนาหนังสือกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ด่วนที่สุด ที่ กษ ๐๒๑๒/๔๕๔๐ ลงวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๕
 ๘. สำเนาหนังสือกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ด่วนที่สุด ที่ กษ ๐๒๑๒/๔๖๔๑ ลงวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๕

ด้วย กระทรวงอุตสาหกรรม ขอเสนอเรื่อง แนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้เงินผลประโยชน์พิเศษโครงการเหมืองแร่โปแตชของอาเซียน มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) เรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์กรระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย มาตรา ๔ (๑๓) เรื่องที่คณะรัฐมนตรีมีมติให้เสนอคณะรัฐมนตรี รวมทั้งสอดคล้องตามยุทธศาสตร์ชาติ ในด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) กำกับการบริหารราชการกระทรวงอุตสาหกรรมได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑)

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ โครงการเหมืองแร่โปแตชของอาเซียน จังหวัดชัยภูมิ เป็นโครงการอุตสาหกรรมอาเซียนของประเทศไทยตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๓๒ ภายใต้ข้อตกลงพื้นฐานว่าด้วยโครงการอุตสาหกรรมอาเซียน (Basic Agreement on ASEAN Industrial Projects) ซึ่งเจ้าของโครงการต้องลงทุนร้อยละ ๖๐ ของเงินลงทุนทั้งหมด (Total Equity) และรัฐบาลเจ้าของโครงการต้องลงทุนไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๓ ของเงินลงทุนนั้น

๑.๒ กระทรวงอุตสาหกรรม ได้อนุญาตประทานบัตรทำเหมืองใต้ดินให้แก่โครงการเหมืองแร่โพแทชของอาเซียนเป็นประทานบัตรที่ ๓๑๗๐๘/๑๖๑๑๘ ของบริษัท อาเซียนโปแตชชัยภูมิ จำกัด (มหาชน) (เดิมชื่อบริษัท เหมืองแร่โปแตชอาเซียน จำกัด (มหาชน)) ชนิดแร่โพแทชและเกลือหิน ที่ตำบลบ้านตาล ตำบลบ้านเพชร และตำบลหัวทะเล อำเภอบำเหน็จณรงค์ จังหวัดชัยภูมิ ประทานบัตรมีอายุ ๒๕ ปี ตั้งแต่วันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ ถึงวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๘๓ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๒) ซึ่งเป็นการอนุญาตประทานบัตรทำเหมืองใต้ดินตามพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๑๐ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแร่ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕ โดยโครงการต้องจ่ายเงินผลประโยชน์พิเศษเพื่อประโยชน์แก่รัฐเพื่อตอบแทนการออกประทานบัตรตามหลักเกณฑ์ที่รัฐมนตรีกำหนดซึ่งออกตามความในมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๑๐

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

๒.๑ โครงการเหมืองแร่โพแทชของอาเซียน มีมูลค่าการลงทุนประมาณ ๖๐,๐๐๐ ล้านบาท อัตราส่วนเงินกู้ต่อทุนเรือนหุ้น ๗๐ ต่อ ๓๐ ซึ่งบริษัท อาเซียนโปแตชชัยภูมิ จำกัด (มหาชน) มีทุนจดทะเบียน ๒,๘๐๕,๗๙๗,๓๐๐ บาท โดยกระทรวงการคลังถือหุ้นอยู่ร้อยละ ๒๐ เป็นเงิน ๕๖๑,๑๖๐,๐๐๐ บาท ต่อมาบริษัทฯ ได้เรียกเพิ่มทุนเพื่อใช้ในการดำเนินโครงการ จำนวน ๑๙,๗๗๓ ล้านบาท กระทรวงการคลังจึงต้องลงทุนเพิ่มเติมอีกประมาณ ๓,๙๐๐ ล้านบาท เพื่อให้คงสัดส่วน ๑ ใน ๓ ตามข้อตกลงพื้นฐานว่าด้วยโครงการอุตสาหกรรมอาเซียน

๒.๒ กระทรวงอุตสาหกรรมโดยกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ได้แจ้งสำนักงานอัยการสูงสุดยื่นฟ้องบริษัท อาเซียนโปแตชชัยภูมิ จำกัด (มหาชน) ต่อศาลปกครอง กรณีการผิดนัดชำระเงินผลประโยชน์พิเศษเพื่อประโยชน์แก่รัฐเพื่อตอบแทนการออกประทานบัตร จำนวน ๕ งวด เป็นคดีหมายเลขดำที่ ๒๐๓๓/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๖๕ ปัจจุบันอยู่ระหว่างการพิจารณาคดีของศาลปกครอง (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๓)

๒.๓ สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ แจ้งว่าบริษัทฯ ได้ขอให้ทบทุนเงินช่วยเหลือการจ่ายเงินผลประโยชน์พิเศษเพื่อประโยชน์แก่รัฐเพื่อตอบแทนการออกประทานบัตรของโครงการเหมืองแร่โพแทชของอาเซียน เนื่องจากมีผู้ลงทุนรายใหม่จากภาคเอกชน จำนวน ๒ ราย ให้ความสนใจที่จะลงทุนในโครงการแต่มีประเด็นเกี่ยวกับการจ่ายเงินผลประโยชน์พิเศษเพื่อประโยชน์แก่รัฐดังกล่าว ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อการศึกษาของผู้ลงทุนรายใหม่ได้ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๔)

๒.๔ คณะรัฐมนตรี ได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๖๖ รับทราบการพิจารณาเพิ่มทุนของรัฐบาลในส่วนที่มีความจำเป็นและเหมาะสมเพื่อรักษาสัดส่วนการถือหุ้นไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๓ หรือร้อยละ ๒๐ ตาม Basic Agreement และมอบหมายให้กระทรวงอุตสาหกรรมเป็นหน่วยงานหลักในการพิจารณาความจำเป็นและความเหมาะสมในการลงทุนในโครงการ ในสัดส่วนของรัฐบาลไทย การดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับ Basic Agreement ซึ่งรวมถึงเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสัดส่วนการถือหุ้นของรัฐบาล และแหล่งเงินหากมีความจำเป็นต้องชำระค่าหุ้นสามัญเพิ่มทุน เพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

๔. สารสำคัญ ข้อเท็จจริง และข้อกฎหมาย

๔.๑ โครงการเหมืองแร่โพแทชของอาเซียน โดยบริษัท อาเซียนโปแตชชัยภูมิ จำกัด (มหาชน) ได้รับประทานบัตรทำเหมืองใต้ดินที่ ๓๑๗๐๘/๑๖๑๑๘ ชนิดแร่โพแทชและเกลือหิน ที่อำเภอบำเหน็จณรงค์

จังหวัดชัยภูมิ มีปริมาณสำรองแร่โพแทชชนิดคาร์แนลไลต์ ($KCl \cdot NaCl \cdot MgCl_2 \cdot 6H_2O$) ที่สามารถทำเหมืองได้ประมาณ ๑๑๗ ล้านเมตริกตัน เมื่อนำมาแต่งแร่ จะได้โพแทสเซียมคลอไรด์ (KCl) ประมาณ ๑๗ ล้านตัน รวมกับแร่เกลือหินที่ได้จากการทำเหมืองประมาณ ๗.๗ ล้านตัน คิดเป็นมูลค่าแหล่งแร่รวมทั้งสิ้น ๒๐๔,๓๘๖ ล้านบาท

๔.๒ โครงการต้องจ่ายเงินผลประโยชน์พิเศษเพื่อประโยชน์แก่รัฐเพื่อตอบแทนการออกประทานบัตรตามหลักเกณฑ์ที่รัฐมนตรีกำหนด โดยคิดเงินผลประโยชน์พิเศษเพื่อประโยชน์แก่รัฐในอัตราก้าวหน้าตามมูลค่าแหล่งแร่ เป็นเงินประมาณ ๓,๔๖๒ ล้านบาท ซึ่งบริษัทฯ ได้ทำบันทึกข้อตกลงการจ่ายผลประโยชน์พิเศษเพื่อประโยชน์แก่รัฐเพื่อตอบแทนการออกประทานบัตร โดยขอผ่อนชำระพร้อมอัตราดอกเบี้ยร้อยละ ๖.๕ ต่อปี ผ่อนชำระจำนวน ๘ งวด งวดละประมาณ ๕๖๘ ล้านบาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้นประมาณ ๔,๕๔๙ ล้านบาท และได้สิทธิให้ปลอดการชำระ ๒ ปีแรก นับแต่ได้รับประทานบัตร โดยต้องชำระแต่ละงวดภายในวันที่ ๑๕ มกราคมของปีถัดจากปีที่ปลอดชำระ ๒ ปีแรก กรณีการผิดนัดไม่ชำระเงินผลประโยชน์ตอบแทนพิเศษเพื่อประโยชน์แก่รัฐภายในกำหนดเวลาจะคิดเงินค่าปรับในอัตราร้อยละ ๑๕ ต่อปี นับแต่วันผิดนัดถึงวันชำระจริง (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๕)

๔.๓ โครงการเหมืองแร่โพแทชของอาเซียนประสบปัญหาเรื่องเงินลงทุนในการดำเนินงาน นับตั้งแต่ได้รับประทานบัตรจึงยังไม่มีผลผลิตแร่โพแทช ทำให้ไม่สามารถชำระเงินผลประโยชน์พิเศษเพื่อประโยชน์แก่รัฐตั้งแต่งวดแรกที่ครบกำหนดชำระเมื่อวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๖๑ จนถึงปัจจุบัน บริษัทฯ จึงมีหนี้ค้างชำระเงินผลประโยชน์พิเศษเพื่อประโยชน์แก่รัฐ รวมค่าปรับการผิดนัดชำระตั้งแต่งวดที่ ๑ ถึงงวดที่ ๕ (คำนวณค่าปรับถึงวันฟ้องคดีวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๖๕) เป็นเงินประมาณ ๓,๙๗๑ ล้านบาท ยังคงเหลือเงินค้างงวดที่ ๖ ซึ่งครบกำหนดชำระเมื่อวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๖๖ และเงินค้างงวดที่ยังไม่ครบกำหนดชำระอีกจำนวน ๒ งวด รวมทั้งหมด ๓ งวด คิดเป็นเงินประมาณ ๑,๗๐๔ ล้านบาท ซึ่งไม่รวมเงินค่าปรับผิดนัดชำระ

๔.๔ แนวทางการแก้ไขปัญหาการค้างชำระเงินผลประโยชน์พิเศษเพื่อประโยชน์แก่รัฐเพื่อตอบแทนการออกประทานบัตรของโครงการ

โครงการเหมืองแร่โพแทชของอาเซียนต้องจ่ายเงินผลประโยชน์พิเศษเพื่อประโยชน์แก่รัฐเพื่อตอบแทนการออกประทานบัตรเป็นเงินจำนวนมาก ภาระหนี้สินดังกล่าวนอกจากจะเป็นปัญหาในการบริหารจัดการเพื่อดำเนินงานโครงการแล้ว ยังทำให้ผู้สนใจร่วมลงทุนรายใหม่ซึ่งมีความพร้อมในการลงทุนชะลอการตัดสินใจร่วมลงทุน ส่งผลให้โครงการไม่สามารถดำเนินการต่อ และรัฐไม่สามารถจัดเก็บเงินผลประโยชน์พิเศษเพื่อประโยชน์แก่รัฐเพื่อตอบแทนการออกประทานบัตร รวมถึงไม่สามารถคว้าโอกาสในการเป็นผู้นำในการผลิตแร่โพแทชของโลก ซึ่งนอกจากจะช่วยให้ประเทศไทยมีความมั่นคงด้านวัตถุดิบแร่โพแทชซึ่งเป็นองค์ประกอบหลักในการผลิตปุ๋ยแล้ว ยังช่วยให้ต้นทุนในการผลิตปุ๋ยในประเทศลดลง และเกษตรกรไทยมีปุ๋ยใช้ในราคาที่ต่ำกว่าราคาในท้องตลาด กระทรวงอุตสาหกรรมจึงขอเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้เงินผลประโยชน์พิเศษเพื่อประโยชน์แก่รัฐเพื่อตอบแทนการออกประทานบัตรโครงการเหมืองแร่โพแทชของอาเซียน ดังนี้

๔.๔.๑ การปรับโครงสร้างหนี้และเงินค่าปรับ

โครงการเหมืองแร่โพแทชของอาเซียนมีภาระต้องชำระเงินผลประโยชน์พิเศษเพื่อประโยชน์แก่รัฐเพื่อตอบแทนการออกประทานบัตร จำนวน ๘ งวด โดยเป็นหนี้สินค้างชำระและเงินค่าปรับผิดนัดชำระตั้งแต่งวดที่ ๑ ถึงงวดที่ ๕ (คำนวณถึงวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๖) เป็นเงินประมาณ ๔,๑๔๐ ล้านบาท และยังคงเหลือเงินค้างงวดที่ ๖ ซึ่งครบกำหนดชำระเมื่อวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๖๖ รวมค่าปรับผิดนัดชำระ

เป็นเงินประมาณ ๕๗๑ ล้านบาท และเงินค่างวดที่ยังไม่ครบกำหนดชำระอีกจำนวน ๒ งวด คิดเป็นเงินประมาณ ๑,๑๓๗ ล้านบาท รวมเป็นหนี้สินทั้งสิ้นประมาณ ๕,๘๔๘ ล้านบาท (ณ วันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๖) และเงินค่าปรับผิดนัดชำระอีกวันละประมาณ ๑.๔ ล้านบาท ดังนั้น เพื่อให้ดำเนินงานโครงการต่อไปได้ เห็นควรปรับโครงสร้างหนี้เงินค่างวด จำนวน ๖ งวดที่ค้างชำระพร้อมเงินค่าปรับผิดนัดชำระของแต่ละงวด และเงินค่างวดที่เหลืออีก ๒ งวด รวมเป็นหนี้สินก้อนเดียว

๔.๔.๒ การผ่อนชำระหนี้สินด้วยผลผลิตแร่โพแทช

เมื่อโครงการสามารถดำเนินการได้และมีผลผลิตแร่โพแทชแล้ว ให้ชำระหนี้สินตามข้อ ๔.๔.๑ ด้วยผลผลิตแร่โพแทชของโครงการ มูลค่าผลผลิตแร่โพแทชที่นำมาหักหนี้สินให้คิดในอัตราราคาร้อยละ ๙๐ ของราคาประกาศแร่โพแทชของกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ ณ วันที่ชำระ โดยโครงการต้องส่งมอบผลผลิตแร่โพแทชเพื่อการชำระหนี้แก่ภาครัฐไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐ ของผลผลิตแร่โพแทชของโครงการ จนกว่าจะหมดหนี้สิน แต่ต้องมีจำนวนไม่ต่ำกว่าปีละ ๕๐,๐๐๐ ตัน และภายในระยะเวลาไม่เกิน ๘ ปี นับแต่วันที่มีผลผลิตแร่โพแทช โดยโครงการต้องเป็นผู้ชำระค่าภาคหลวงแร่และเงินบำรุงพิเศษตามกฎหมายว่าด้วยแร่แต่เพียงผู้เดียว ทั้งนี้ กรณีที่ภาครัฐต้องการซื้อผลผลิตแร่โพแทชเพิ่มเติมในระหว่างชำระหนี้หรือภายหลังจากที่โครงการได้ชำระหนี้ครบถ้วนแล้ว โครงการต้องจำหน่ายผลผลิตแร่โพแทชให้แก่ภาครัฐในอัตราราคาร้อยละ ๙๓ ของราคาประกาศแร่โพแทชของกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ ณ ขณะนั้น และโครงการต้องจำหน่ายผลผลิตแร่โพแทชของโครงการให้กับรัฐก่อน ซึ่งจากการประเมินการชำระหนี้สินของโครงการด้วยผลผลิตแร่โพแทชตามกำลังการผลิตแร่โพแทชของโครงการและการปรับโครงสร้างหนี้และเงินค่าปรับ โดยประเมินราคาเฉลี่ยปุ๋ยโพแทช (พ.ศ. ๒๕๖๑ - พ.ศ. ๒๕๖๕) เท่ากับ ๑๕,๐๐๐ บาทต่อตัน โครงการจะสามารถชำระหนี้สินทั้งหมดให้แก่รัฐได้ภายในระยะเวลาประมาณ ๘ ปี ทั้งนี้ บริษัทฯ ได้มีหนังสือยินยอมการชำระหนี้สินด้วยผลผลิตแร่โพแทชแล้ว (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๖)

๕. รายงานการวิเคราะห์หรือศึกษาตามกฎหมาย มติคณะรัฐมนตรีหรือคำสั่งใด ๆ

๖. ผลกระทบ

๗. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา

๘. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๘.๑ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ แจ้งว่ามีนโยบายสำคัญในการเร่งขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาราคาปุ๋ยที่แพงขึ้นและการขาดแคลนปุ๋ย โดยจัดทำแผนบริหารจัดการมาตรการแก้ไขปัญหาค่าปุ๋ยเคมีราคาแพงและไม่มีเสถียรภาพ ปี พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๖๙ จึงขอความอนุเคราะห์ให้กระทรวงอุตสาหกรรมพิจารณาเร่งรัดแก้ไขปัญหาค่าปุ๋ยหรือสนับสนุนให้ผู้ถือประทานบัตรเหมืองแร่โพแทชสามารถผลิตแร่ได้อย่างรวดเร็ว โดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ยินดีจะใช้กลไกของกระทรวงในการสนับสนุนให้เกิดแรงจูงใจในการลงทุนในการทำเหมืองแร่โพแทช รวมทั้งความร่วมมือในด้านอื่น ๆ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๗)

๘.๒ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ แจ้งว่าบริษัท อาเซียนโปแตชซียูมิ จำกัด (มหาชน) ได้เสนอแนวทางการผลักดันการจัดหาวัตถุดิบในการผลิตแม่ปุ๋ยโพแทชเซียมให้แก่ภาคเกษตรกรรมของประเทศ โดยมีข้อเสนอ ๑) ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถรับซื้อผลิตภัณฑ์ทั้งหมดภายในระยะเวลา ๕ ปี โดยลดราคาลงร้อยละ ๕-๑๐ ตามภาวะตลาด ณ ขณะนั้น เพื่อให้เกษตรกรเข้าถึงปุ๋ยราคาถูกลง ๒) ยินดีให้สหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร/วิสาหกิจ ที่มีเงื่อนไขและคุณสมบัติที่เหมาะสมเข้าร่วมลงทุนไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๑๐ ของจำนวนหุ้นของบริษัท เพื่อให้สามารถมีส่วนร่วมในการลงทุนและกำหนดราคาซื้อขายให้เกษตรกร (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๘)

๙. ข้อยกกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

๙.๑ มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๓๒ เห็นชอบให้โครงการเหมืองแร่โพแทชของอาเซียน ที่อำเภอบำเหน็จณรงค์ จังหวัดชัยภูมิ เป็นโครงการอุตสาหกรรมอาเซียนของประเทศไทย

๙.๒ มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๖๖ รับทราบการพิจารณาเพิ่มทุนของรัฐบาลในส่วนที่มีความจำเป็นและเหมาะสมเพื่อรักษาสัดส่วนการถือหุ้นไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๓ หรือร้อยละ ๒๐ ตาม Basic Agreement มอบหมายให้กระทรวงอุตสาหกรรมเป็นหน่วยงานหลักในการพิจารณาความจำเป็นและความเหมาะสมในการลงทุนในโครงการ ในสัดส่วนของรัฐบาลไทย การดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับ Basic Agreement ซึ่งรวมถึงเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสัดส่วนการถือหุ้นของรัฐบาล และแหล่งเงินหากมีความจำเป็นต้องชำระค่าหุ้นสามัญเพิ่มทุน เพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

๑๐. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงอุตสาหกรรม พิจารณาแล้วเห็นว่า โครงการเหมืองแร่โพแทชของอาเซียน เป็นโครงการที่รัฐบาลมีส่วนร่วมในการผลักดันมาตั้งแต่ต้น เนื่องจากพิจารณาแล้วเห็นว่าประเทศไทย เป็นประเทศเกษตรกรรม มีการนำเข้าปุ๋ยเคมีปีละหลายล้านตัน ในขณะที่ประเทศไทยมีแหล่งแร่โพแทช ที่สำคัญแห่งหนึ่งในเอเชีย จึงเห็นว่าควรผลักดันให้มีการผลิตปุ๋ยโพแทชในประเทศ เพื่อทดแทนการนำเข้าและสามารถพึ่งพาตนเองได้ รวมถึงสามารถลดต้นทุนราคาปุ๋ยซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญสำหรับภาคเกษตรกรรม ประกอบกับสถานการณ์ปัจจุบันที่ราคาปุ๋ยเพิ่มขึ้นอย่างมาก และมีแนวโน้มที่จะเกิดภาวะขาดแคลนปุ๋ย รวมถึงมีภาคเอกชนให้ความสนใจร่วมลงทุนในโครงการของบริษัท อาเซียนโปแตชชัยภูมิ จำกัด (มหาชน) แต่มีปัญหาอุปสรรคตรงที่โครงการต้องชำระเงินผลประโยชน์พิเศษเพื่อประโยชน์แก่รัฐเพื่อตอบแทนการออกประทานบัตรจำนวนมากกว่า ๔,๕๐๐ ล้านบาท โดยไม่มีข้อยกเว้นว่าโครงการจะได้ดำเนินการผลิตแร่ไปแล้วหรือไม่ ดังนั้น การสนับสนุนให้โครงการสามารถขับเคลื่อนต่อไปได้และเป็นประโยชน์ต่อประเทศ ควรปรับปรุงเงื่อนไขการชำระเงินผลประโยชน์พิเศษเพื่อประโยชน์แก่รัฐเพื่อตอบแทนการออกประทานบัตรให้มีความเหมาะสม และเมื่อพิจารณาความสำคัญของโครงการซึ่งเป็นโครงการในประเทศไทย มีการร่วมทุนของกลุ่มประเทศอาเซียน รวมถึงรัฐบาลได้ร่วมลงทุนไปแล้ว จึงเห็นว่ารัฐบาลควรดำเนินโครงการต่อไปและมีสัดส่วนหุ้นตาม Basic Agreement เพื่อแก้ไขปัญหาอุปสรรคดังกล่าวข้างต้น จึงขอเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติ ดังนี้

๑๐.๑ ให้กระทรวงอุตสาหกรรมโดยกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ดำเนินการปรับโครงสร้างหนี้และเงินค่าปรับของโครงการเหมืองแร่โพแทชของอาเซียนตามข้อ ๔.๔.๑ พร้อมทั้งให้ถอนฟ้องคดีศาลปกครองคดีหมายเลขดำที่ ๒๐๓๓/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๖๕

๑๐.๒ ให้โครงการเหมืองแร่โพแทชของอาเซียนผ่อนชำระหนี้สินด้วยผลผลิตแร่โพแทชตามเงื่อนไขข้อ ๔.๔.๒

๑๐.๓ มอบหมายให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นหน่วยงานรับและบริหารจัดการผลผลิตแร่โพแทชที่ได้จากการชำระหนี้ของโครงการ และพิจารณาแนวทางการผลักดันการจัดหาวัตถุดิบในการผลิตแม่ปุ๋ยโพแทสเซียมให้แก่ภาคเกษตรกรรมของประเทศ ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อภาคเกษตรกรรมและประเทศชาติต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อโปรดพิจารณา
ต่อไป

ขอแสดงความนับถือ
สริยะ จรุงเรืองกิจ

(นายสุริยะ จรุงเรืองกิจ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม

กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่
กองวิศวกรรมบริการ
โทร. ๐ ๒๔๓๐ ๖๘๔๗ ต่อ ๔๗๔๑
โทรสาร ๐ ๒๓๕๔ ๓๕๑๒